

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนาด้วยวิธีการเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาบทบาทหน้าที่ของทันตภิบาลที่ปฏิบัติงานจริงในโรงพยาบาลชุมชน ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง(semi-structured interview) ในทันตภิบาลที่ทำงานในโรงพยาบาลชุมชนที่คัดเลือกไว้ ดำเนินการรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน พ.ศ. 2557 ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2557

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ทันตบุคลากรที่ทำงานในโรงพยาบาลชุมชนจังหวัดลำปาง

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงบทบาทหน้าที่ของทันตภิบาลที่ปฏิบัติงานจริงในโรงพยาบาลชุมชน ที่ปฏิบัติงานในจังหวัดลำปาง โดยกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหลักสูตรการผลิตทันตภิบาล เป็นอาจารย์ในวิทยาลัยการสาธารณสุขและเลขานุการสมาคมทันตภิบาลแห่งประเทศไทย ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตทันตภิบาลในอดีตถึงปัจจุบัน จำนวน 3 คน ดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 3.1 ข้อมูลแสดงภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตทันตภิบาลในอดีตถึงปัจจุบัน (นำเสนอนามสมมติ)

กลุ่มตัวอย่าง	สถานที่ทำงาน	อายุ	วุฒิการศึกษา
อาจารย์ทันตภิบาลคนที่ 1	สมาคมทันตภิบาลแห่งประเทศไทย	65	ปริญญาโท
อาจารย์ทันตภิบาลคนที่ 2	วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัด ขอนแก่น	50	ปริญญาโท
ทันตภิบาลคนที่ 1	สมาคมทันตภิบาลแห่งประเทศไทย	60	ปริญญาโท

2. กลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูลในการปฏิบัติงานจริงในโรงพยาบาลชุมชน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกทันตภิบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลที่มีการเก็บข้อมูลปริมาณงานอย่างเป็นระบบจำนวน 15 คน โดยมีความหลากหลายในด้านอายุ ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งทันตภิบาล และวุฒิการศึกษาดังแสดงในตารางที่ และยินดีให้ความร่วมมือในการศึกษาวิจัย ไม่ครอบคลุมทันตภิบาลที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 3.2 ข้อมูลแสดงภาพรวมของทันตภิบาลกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน (นำเสนอนามสมมติ)

กลุ่มตัวอย่าง	สถานที่ทำงาน	อายุ	ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในตำแหน่งทันตภิบาล	วุฒิการศึกษา
ทันตภิบาลคนที่ 2	โรงพยาบาลแห่งที่ 1	47	27	ปริญญาโท
ทันตภิบาลคนที่ 3	โรงพยาบาลแห่งที่ 1	26	6	ปริญญาโท
ทันตภิบาลคนที่ 4	โรงพยาบาลแห่งที่ 1	23	3	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ทันตภิบาลคนที่ 5	โรงพยาบาลแห่งที่ 1	21	1	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
ทันตภิบาลคนที่ 6	โรงพยาบาลแห่งที่ 2	48	28	ปริญญาตรี
ทันตภิบาลคนที่ 7	โรงพยาบาลแห่งที่ 2	43	9	ปริญญาตรี
ทันตภิบาลคนที่ 8	โรงพยาบาลแห่งที่ 2	30	10	ปริญญาตรี
ทันตภิบาลคนที่ 9	โรงพยาบาลแห่งที่ 3	39	19	ปริญญาตรี
ทันตภิบาลคนที่ 10	โรงพยาบาลแห่งที่ 3	48	25	ปริญญาโท
ทันตภิบาลคนที่ 11	โรงพยาบาลแห่งที่ 3	36	9	ปริญญาตรี
ทันตภิบาลคนที่ 12	โรงพยาบาลแห่งที่ 4	30	10	ปริญญาตรี
ทันตภิบาลคนที่ 13	โรงพยาบาลแห่งที่ 4	26	6	ปริญญาตรี
ทันตภิบาลคนที่ 14	โรงพยาบาลแห่งที่ 4	25	5	ปริญญาตรี
ทันตภิบาลคนที่ 15	โรงพยาบาลแห่งที่ 4	25	5	ปริญญาตรี
ทันตภิบาลคนที่ 16	โรงพยาบาลแห่งที่ 4	24	4	ปริญญาตรี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยมีเครื่องมือในการเก็บข้อมูลดังนี้

3.2.1 แนวการสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (semi-structured interview) ใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย เพื่อรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3.2.2 แบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม (field note)

3.2.3 เครื่องบันทึกเสียง

3.3 การหาคุณภาพของเครื่องมือ

3.3.1 การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล ใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (triangulation technique)

3.3.2 การสร้างสัมพันธภาพและความไว้วางใจจากกลุ่มตัวอย่าง โดยการแนะนำตนเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษา สร้างความไว้วางใจจึงเริ่มการดำเนินการเก็บข้อมูล

3.4 วิธีการรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ประสานติดต่อไปยังทันตบุคลากรในโรงพยาบาลชุมชน 4 แห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล พร้อมทั้งแจ้งและนัดหมายวันเวลาที่ดำเนินการวิจัยในพื้นที่

3.4.2 ผู้ศึกษาขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างเข้าร่วมการศึกษาโดยให้ลงนามในแบบยินยอมตน

3.4.3 เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยการสัมภาษณ์จากแบบสอบถามกึ่งมีโครงสร้าง (semi-structured interview) โดยในการสัมภาษณ์จะมีการบันทึกเสียงร่วมด้วยแต่ต้องได้รับการอนุญาตจากกลุ่มตัวอย่างทุกครั้งที่มีการบันทึกเสียง เสียงที่บันทึกและข้อมูลที่ได้จะนำมาเรียบเรียงในแบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม

3.4.4 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลอีกครั้งก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยนำข้อมูลที่ได้มาจัดหมวดหมู่วิเคราะห์และพิจารณาเชิงเหตุผลพร้อมทั้งสรุปประเด็น

3.6 การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง

3.6.1 ผู้ศึกษาทำหน้าที่ขอการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยสาขาวิชา สาธารณสุขศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3.6.2 ผู้ศึกษาขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างในการเข้าร่วมโครงการวิจัย โดยก่อนทำการศึกษา ข้อมูลผู้ศึกษาได้แจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาให้กลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยด้วยความสมัครใจอย่างไม่มีการบังคับ กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ที่จะไม่ให้ข้อมูลและสามารถถอนตัวออกจากการวิจัยได้ ข้อมูลที่ได้จะเป็นความลับและผลของการศึกษาจะไม่ถูกเปิดเผยเป็นรายบุคคล และการนำเสนอข้อมูลจะเป็นภาพรวมทั้งนี้ข้อมูลจะปกปิดเป็นความลับ เมื่อประชากรและกลุ่มตัวอย่างให้ความร่วมมือจึงลงนามในใบยินยอมเข้าร่วมการวิจัย

3.6.3 ผู้ศึกษาขออนุญาตกลุ่มตัวอย่างในการบันทึกเสียงสนทนาก่อนทำการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง เมื่อได้รับอนุญาตจึงทำการบันทึกเสียงสนทนา

3.7 สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล

โรงพยาบาลชุมชน ในจังหวัดลำปาง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved